

A MEZŐGAZDASÁGI KRÍZISBIZTOSÍTÁSI RENDSZERHEZ KAPCSOLÓDÓ JÖVEDELEM-KIMUTATÁS ÉS KÉSZLETNYILVÁNTARTÁS

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ

Tartalom

1. Bevezető	3
2. „A” módszerrel kapcsolatos adatszolgáltatás	5
2.1. Jövedelem-kimutatás	5
2.2. Hasznosított területadatok	10
2.3. Éves átlagos állatállomány	11
3. „B” módszerrel kapcsolatos adatszolgáltatás	16
3.1. Jövedelem-kimutatás	16
3.2. Hasznosított területadatok és növénytermesztés készletnyilvántartása	21
3.3. Éves átlagos állatállomány és állattenyésztés készletnyilvántartása	23
3.4. Állati termék készletnyilvántartása	31
4. „C” módszerrel kapcsolatos adatszolgáltatás	34
4.1. Jövedelem-kimutatás	34
4.2. Hasznosított területadatok és növénytermesztés készletnyilvántartása	36
4.3. Éves átlagos állatállomány és állattenyésztés készletnyilvántartása	36
4.4. Állati termék készletnyilvántartása	36

Résztevők

Közreműködő szervezet

AKI Agrárközgazdasági Intézet
Nonprofit Korlátolt Felelősségű
Társaság
Agrárminisztérium
Magyar Államkincstár

Az útmutatót

az Agrárminisztérium

megbízásából készítette az

AKI Agrárközgazdasági Intézet
Nonprofit Kft.

A kész, átadott dokumentum tartalmának tulajdonosa a teljesítést követően a megbízó cég/intézet/hivatal.

2022. január 31.

1. Bevezető

A mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer (továbbiakban: MKBR) a szélsőséges időjárási jelenségekből fakadó, növénytermesztést érintő jövedelemcsökkenés részbeni kompenzálásán túl mind az állattenyésztés, mind a növénytermesztés egyéb kockázataiból (állat-, növénybetegségek, piaci árak csökkenése, piacvesztés, árfolyamváltozások, termelés során felmerülő költségek növekedése) adódó jövedelemcsökkenés részbeni kompenzálására is alkalmas. Ez a mezőgazdasági termelők öngondoskodásán is alapuló új rendszer csökkentheti az előre nem látható gazdasági és természeti események okozta termelői károkból adódó jövedelemcsökkenést. A rendszer egyik legnagyobb előnye, hogy a növénytermesztők mellett az állattenyésztők számára is nyitva áll. A rendszerhez önkéntes alapon, de legalább három évre csatlakozhat a termelő.

A mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszerben résztvevő ügyfélnek adatszolgáltatási kötelezettsége keletkezik, amelynek az erre a célra kialakított elektronikus űrlapkitöltő felületen tehet eleget.

Az adatszolgáltatási kötelezettség részei:

- 1) Mezőgazdasági jövedelem megállapításához szükséges adatok köre:
 - jövedelemadatok,
 - készletnyilvántartás.
- 2) Üzemméretre (STÉ) jutó jövedelemmutatók és a krízisbiztosítási hozzájárulás meghatározásához szükséges adatok köre (továbbiakban: természetes adatok):
 - hasznosított területadatok (fő- és másodvetés területe, hozam, hozamkiesés típusa, hozamkiesés mértéke),
 - éves átlagos állatállomány (átlaglétszám (db), elhullás típusa, elhullás mértéke).

A mezőgazdasági jövedelem, illetve eredmény kimutatásához szükséges egyes tételeket az elektronikus űrlapkitöltő felületen az ügyfélnek olyan részletezettséggel kell megadnia, amilyen felosztásban a mezőgazdasági jövedelem kimutatására választott, illetve választható módszer megköveteli.

A jövedelem-kimutatás módszerei:

- **„A” módszer:** a jövedelem-kimutatás a kettős könyvvitel szabályai szerint nyilvántartott egyéni adatok alapján történik. *(Ezt a módszert minden termelő választhatja, de a kettős könyvvizetésre kötelezettek számára kötelező.)*
- **„B” módszer:** a jövedelem-kimutatás az egyszeres könyvvitel szabályai szerint teljes körűen nyilvántartott, készletértékkel korrigált egyéni bevételi és költségadatok alapján történik. *(Ezt a módszert csak az az egyszeres könyvelést vezető választhatja, aki teljes körű költségnyilvántartással is rendelkezik.)*
- **„C” módszer:** a jövedelem-kimutatás az egyszeres könyvvitel szabályai szerint nyilvántartott, készletértékkel korrigált egyéni bevételi adatok és az AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Kft. által megajánlott költségadatok alapján történik. *(Ezt a módszert minden egyszeres könyvelést vezető választhatja.)*

Jelen dokumentum segítséget nyújt az egyes módszerekhez kötött adatszolgáltatási kötelezettség során felmerülő adatok körének megismeréséhez (pl.: *korcsoportonkénti állatállomány, hasznosított földterület mérete, növénykultúra, árbevétel, költség, hozam*), valamint a jövedelem adatok pontosításához (MKBR-ben alkalmazott jövedelem-kimutatás eltér a számviteli törvény egyes

pontjaiban alkalmazottaktól, tekintettel arra, hogy csak mezőgazdasági alaptevékenységek bevételei és költségei számolhatók el).

Fontos! A krízisbiztosítási rendszerben csak mezőgazdasági alaptevékenységhez kapcsolódó bevételek és költségek számolhatóak el. A mezőgazdasági alaptevékenységek, illetve ilyen tevékenységgel előállított növények, állatok, állati termékek pontos listáját a Magyar Államkincstár önálló közleményben rögzít.

Ezt a rendelkezést az *egyéb mezőgazdasági bevételek* meghatározása során is szükséges szem előtt tartani. Tekintettel arra, hogy a krízisbiztosítási rendszerben kizárólag a mezőgazdasági alaptevékenység bevétele és költsége vehető figyelembe, ezeket el kell tudni választani az ügyfél egyéb tevékenységeitől a könyvelésében. Pontos könyvelési tételek hiányában ez arányosítással is megtörténhet. Ezt az előírást a mezőgazdasági immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenési leírásakor is követni kell. A gépi szolgáltatások nyújtásának bevétel és költség részét pontos adatok hiányában ugyancsak arányosítással kell elválasztani egymástól.

Az alkalmazott arányosítás mértékét és annak megfelelőségét a helyszíni ellenőrzés során a krízisbiztosítási szerv (Magyar Államkincstár) az ügyfél által nyújtott adatok alapján ellenőrzi.

2. „A” módszerrel kapcsolatos adatszolgáltatás

„A” módszer esetén a jövedelem-kimutatás a kettős könyvvitel szabályai szerint nyilvántartott adatok alapján történik. Ezt a módszert minden termelő választhatja, de a **kettős könyvvizetésre kötelezettek számára kötelező**.

2.1. Jövedelem-kimutatás

Az „A” módszer kapcsán az MKBR-ben alkalmazott jövedelem-kimutatás eltér a számviteli törvény egyes pontjaitól, ugyanis jelen esetben csak a mezőgazdasági alaptevékenységek bevételei és költségei számolhatók el. Így ezen fejezetrész az MKBR-ben elszámolható, illetve nem elszámolható jövedelem tételeket rendszerezi az MKBR-ben alkalmazott jövedelem táblaszerkezet alapján. Az útmutatóban nem szereplő könyvelési tételek esetén a mindenkor hatályos számviteli törvényt kell alkalmazni!

Az értékeket minden esetben forintban kifejezve és kerekítés nélkül kell megadni (tehát nem „ezer forintra” kerekítve).

1. Mezőgazdasági termékek értékesítésének nettó árbevétele:

❖ Elszámolható:

- Szántóföldi növénytermesztés, gyepgazdálkodás.
- Állattenyésztés (állatok és állati termékek, bértartás).
- Kertészeti termelés.
- Gyümölcsstermesztés.
- Szőlőtermelés.

❖ Nem elszámolható:

- Mezőgazdasági szolgáltatások.
- Bortermelés
- Erdőgazdálkodás.
- Vadgazdálkodás.
- Falusi turizmusból származó árbevétel. *(Idegenforgalom, szállásadás, vendéglátás és egyéb, szabadidővel kapcsolatos tevékenységek. Ide tartoznak az idegenforgalomból származó bérleti díjak.)*
- Eladott mezőgazdasági áruk bevételei. *(Áruk a rendszeres/szokásos üzleti tevékenység keretében értékesítési céllal beszerzett készletek, amelyek a beszerzés és az értékesítés között változatlan állapotban maradnak.)*
- Hús és egyéb feldolgozott állati termékek.
- Feldolgozott növényi termékek. *(Növényi termékek feldolgozása olajos magvak kivételével. Ide tartozik a szőlőbortól, almabortól vagy körtebortól eltérő alkohol előállítás.)*
- Megújuló energia előállítása. *(Piaci értékesítésre szánt megújuló energia előállítása, ideértve a biogázt, a bioüzemanyagokat vagy a szélturbinák vagy egyéb berendezések útján, vagy mezőgazdasági nyersanyagokból termelt villamos energiát.)*
- A mezőgazdasági üzemhez közvetlenül kapcsolódó egyéb jövedelemtermelő tevékenységek árbevétele. *(Az üzemmel közvetlenül összefüggő egyéb, máshol nem említett jövedelemtermelő tevékenységek.)*

4. Aktivált mezőgazdasági saját teljesítmények értéke ($\pm 2. + 3.$):

❖ Elszámolható:

2. Saját termelésű mezőgazdasági készletek állományváltozása. *(Saját termelésű készletek állományváltozása, saját termelésű készletek értékvesztése és selejtezése.)*

3. Saját előállítású mezőgazdasági eszközök aktivált értéke. *(Saját nevelésű tenyészállatok aktivált értéke, ami a tenyészállattá átminősített növedékállatok közvetlen önköltségen számított értéke.)*

❖ Nem elszámolható *(nincs ilyen tétel).*

5. Egyéb mezőgazdasági bevételek *(számított; 5.1. + 5.2. + 5.3. + 5.4. + 5.5.)*

❖ Elszámolható:

5.1. Kárenyhítő juttatás. *(Káreseményekkel kapcsolatban állami költségvetésből fizetett vagy visszaigazolt bevételek. Azon kártérítések kerülnek ide, amelyeket az állam fizet valamilyen biztosítási díj ellenében, vagy alapba történő befizetés következtében kár esetén.)*

5.2. Káreseményekkel kapcsolatban biztosítótól kapott bevételek. *(Káreseményekkel kapcsolatban, nem államtól kapott vagy visszaigazolt bevételek, például vadkár.)*

5.3. Krízisbiztosítási kompenzáció.

5.4. Kapott támogatások: *(Visszafizetési kötelezettség nélküli támogatások. A krízisbiztosítási kompenzáció külön soron kerül elszámolásra /lásd:5.3/. A mezőgazdasági tevékenységgel összefüggésben kapott támogatások összegét az egyszeres könyvelést vezető mezőgazdasági termelő esetében is eredményszemléletben kell figyelembe venni. Lásd: 68/2020 (XII. 23.) AM rendelet 6. § (3) bekezdése.)*

Ezen belül elszámolható:

- *Bevételt növelő, illetve a termelési költségeket csökkentő közvetlen termelői támogatás.*
- *Állami költségvetésből fizetett kártérítéssel kapcsolatos támogatás. (Ide kerülnek a jogszabály alapján kapott kártérítéses támogatások Pl.: aszálykár, fagykár.)*
- *Támogatások helyesbítése az előző évekkal kapcsolatban. (A korábbi év(ek)re igényelt és a ténylegesen megkapott támogatások közötti eltérés. Az eltérést az előjel figyelembevételével kell megállapítani!)*

5.4.1. Ebből: Beruházási támogatás.

5.5. Egyéb mezőgazdasági termelőtevékenységhez kapcsolódó bevétel. *(Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök bevételén belül az értékesített tenyészállatok értéke. Kapott kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, kártérítések.)*

❖ Nem elszámolható:

- *Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök bevétele (kivétel, elszámolható: értékesített tenyészállatok értéke).*
- *Céltartalék felhasználása.*
- *Visszaírt értékvesztés, terven felüli értékcsökkenés.*
- *Földterület bérbeadásából származó bevételek.*

- Beruházási támogatások kivezetése. *(A beruházási támogatások kivezetése értékcsökkenés-arányosan a számviteli törvény alapján.)*
- Ingatlan bérbeadásból származó bevételek.
- Az eddigiekben nem említett egyéb bevételek. *(Például: konyhakerti termékek értékesítéséből.)*

6. Mezőgazdasági termelőtevékenységhez kapcsolódó összes bevétel (számított; 1. ± 4. + 5.)

10. Anyagjellegű mezőgazdasági ráfordítások (számított; 7. + 8. + 9.)

❖ Elszámolható *(az egyes alrészekben belül nem elszámolható tételek is felsorolásra kerülnek):*

7. Mezőgazdasági termelőtevékenységhez kapcsolódó anyagköltség:

- Elszámolható:
 - Vásárolt vetőmag, szaporítóanyag. *(Csak a felhasznált vásárolt anyagok ráfordításainak értéke számolható el.)*
 - Műtrágyák. *(Csak a felhasznált vásárolt anyagok ráfordításainak értéke számolható el)*
 - Vásárolt szervestrágya. *(Csak a felhasznált vásárolt anyagok ráfordításainak értéke számolható el)*
 - Növényvédőszer. *(Csak a felhasznált vásárolt anyagok ráfordításainak értéke számolható el)*
 - A növénytermesztés egyéb közvetlen anyagköltségei. *(Csak a felhasznált vásárolt anyagok ráfordításainak értéke számolható el. Ide kerül pl.: csomagoló- és kötőanyagok, a feldolgozáshoz, értékesítéshez használt anyagok, „lábon” vett árunövények költségei stb.)*
 - Állatvásárlás. *(Növendék és hízóállatok vásárlásának tényleges költségei.)*
 - Vásárolt abrak költsége szarvasmarháknak.
 - Vásárolt szalmas és lédús takarmány költsége szarvasmarháknak.
 - Vásárolt abrak költsége lovaknak.
 - Vásárolt szalmas és lédús takarmány költsége lovaknak.
 - Vásárolt abrak költsége juhoknak és kecskéknek.
 - Vásárolt szalmas és lédús takarmány költsége juhoknak és kecskéknek.
 - Vásárolt sertéstakarmány költsége.
 - Vásárolt baromfitakarmány költsége.
 - Vásárolt takarmány költsége egyéb állatfajoknak.
 - Hízóba visszaminősített tenyészállat maradványértéke.
 - Az állattenyésztés egyéb közvetlen anyagköltségei. *(Például gyógyszerköltségek, tisztító- és fertőtlenítő anyagok, csomagoló anyagok, állatgondozási eszközök, szerszámok, stb.)*
 - Fűtőanyag. *(A mezőgazdasági tevékenység kapcsán elszámolt költség)*
 - Áramdíj. *(A mezőgazdasági tevékenység kapcsán elszámolt költség)*
 - Vízdíj. *(A mezőgazdasági tevékenység kapcsán elszámolt költség)*
 - Hajtó- és kenőanyag. *(A mezőgazdasági tevékenység kapcsán elszámolt költség)*
 - Gépalkatrészek, gépek karbantartásához használt egyéb anyagok. *(A mezőgazdasági tevékenység kapcsán elszámolt költség)*

- Gazdasági épületek és meliorációs létesítmények folyó karbantartásához használt anyagok. *(A mezőgazdasági tevékenység kapcsán elszámolt költség)*
- További egyéb anyagköltség. *(Például irodaszer, tisztítószer, munkaruha, stb.)*
- Nem elszámolható:
 - Vásárolt vetőmag, szaporítóanyag kapcsán az ültetvénytelepítéshez vásárolt szaporítóanyag. *(Mivel beruházásnak minősül.)*
 - Terményfeldolgozás közvetlen költségei. *(Saját vagy vásárolt összetevők, nyersanyagok vagy félkész termékek költségei és a terményfeldolgozás egyéb közvetlen költségei, például a konkrét csomagolási vagy értékesítési költségek.)*
 - Az erdőgazdálkodás és fafeldolgozás közvetlen költségei. *(Műtrágyák, növényvédő szerek, különféle közvetlen költségek.)*
 - A tehéntej-, bivalytej-, juhtej-, kecsketej-feldolgozás közvetlen költségei. *(Saját vagy vásárolt összetevők, nyersanyagok vagy félkész termékek költségei és a tehéntej-feldolgozás egyéb közvetlen költségei, például a konkrét csomagolási vagy értékesítési költségek.)*
 - A húsfeldolgozásnak és az egyéb állati termékek feldolgozásának közvetlen költségei. *(Saját vagy vásárolt összetevők, nyersanyagok vagy félkész termékek költségei, valamint a hús és egyéb állati termékek feldolgozásának egyéb közvetlen költségei, például a konkrét csomagolási vagy értékesítési költségek.)*
 - Egyéb jövedelemtermelő tevékenységek egyéb közvetlen költségei. *(Saját vagy vásárolt nyersanyagok költségei és egyéb jövedelemtermelő tevékenységek egyéb közvetlen költségei.)*
 - Anyagköltségek a vadgazdálkodásban.

8. Mezőgazdasági termelőtevékenységhez igénybe vett szolgáltatások értéke:

- Elszámolható:
 - A növénytermesztés által közvetlenül igénybevett szolgáltatások. *(Például talajvizsgáló díjak, fémzárolási költségek stb.)*
 - Az állattenyésztés által közvetlenül igénybevett szolgáltatások. *(Például állatorvosi költségek, mesterséges termékenyítés, törzskönyvezés költsége, stb.)*
 - Szállítás-rakodás, raktározás költségei, ki-betárolás.
 - Bérleti díjak. *(Például fizetett földbérleti díjak, épület, gép)*
 - Karbantartási költségek. *(Például gépek, berendezések, gazdasági épületek és meliorációs létesítmények folyó karbantartása)*
 - Hirdetés, reklám, propaganda költségek.
 - Oktatás és továbbképzés költségei, szaktanácsadás.
 - Utazási és kiküldetési költségek.
 - Könyvviteli szolgáltatás költségei.
 - Egyéb igénybevett szolgáltatások költségei. *(Például postaköltség, telefonköltség, növénytermesztés és állattenyésztés által közvetlenül igénybevett számlázott élőmunka, bérszáritás, bérvállalkozók által a földterületen végzett mezőgazdasági gépi munka és gépbérlés.)*
- Nem elszámolható:
 - Az erdőgazdálkodás által közvetlenül igénybevett szolgáltatások.
 - A vadgazdálkodás által közvetlenül igénybevett szolgáltatások.

9. Egyéb szolgáltatások értéke, ami a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódik:

- Elszámolható:
 - Hatósági, igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek.
 - Pénzügyi, befektetési szolgáltatások díja.
 - Biztosítási díjak *(például a megfizetett nemzeti agrárkár-enyhítési hozzájárulás és a krízisbiztosítási hozzájárulás összege.)*
 - Különféle egyéb szolgáltatások költségei.
- Nem elszámolható *(nincs ilyen tétel).*

❖ Nem elszámolható:

- Eladott áruk beszerzési értéke.
- Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke.

11. Mezőgazdasági termelőtevékenységhez kapcsolódó személyi jellegű ráfordítások:

❖ Elszámolható:

- Bérköltség. *(Mezőgazdasági tevékenységekhez tartozó bérköltség.)*
- Személyi jellegű egyéb kifizetések. *(Például étkeztetési, utazási hozzájárulás, gépkocsi költségátalány, a vállalkozást terhelő táppénz, reprezentációs költség stb.)*
- Bérjárulékok. *(Ide tartozik a munkáltatót terhelő nyugdíj- és egészségbiztosítási járulék, egészségügyi hozzájárulás, munkaadói járulék, szakképzési hozzájárulás stb. Csak a tényleges járulékfizetéseket szabad figyelembe venni.)*

❖ Nem elszámolható *(nincs ilyen tétel).*

12. Mezőgazdasági immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása:

Értékcsökkenést kizárólag a mezőgazdasági alaptevékenységhez felhasznált üzemi célú tárgyi eszközök után lehet elszámolni. Az értékcsökkenési leírás összegét az 1996. évi LXXXI. törvény 1. és 2. számú melléklete alapján kell meghatározni.

❖ Nem elszámolható.

- A mezőgazdasági alaptevékenységen kívüli tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása.

13. Egyéb mezőgazdasági ráfordítások:

❖ Elszámolható:

- Értékvesztés, terven felüli értékcsökkenés. *(Például készletek és követelések elszámolt értékvesztése, immateriális javak és tárgyi eszközök elszámolt terven felüli értékcsökkenése, amelybe beletartozik az elhullott tenyészállat könyv szerinti értéke és a maradványértéke közötti különbség is.)*
- Adók, illetékek, hozzájárulások. *(Például: iparűzési adó, telekadó, építményadó, talajterhelési díj (ha nincs kiépített szennyvízhálózat), gépjármű adó, vízközmű hozzájárulás, vízkivételi díj (hivatalos kút esetén), tenyésztői hozzájárulás, TЭСZ, BЭСZ alapidíjon felüli hozzájárulás, egyéb)*
- Különféle eddig nem említett egyéb ráfordítások. *(Tartalmazza az értékesített tenyészállatok könyv szerinti értékét, illetve az elhullott állatok maradványértékének kivezetését, valamint a megsemmisült mezei leltárból a magágyelőkészítés költségét, a vetőmagköltségét és a vetés költségét.)*

- ❖ Nem elszámolható:
 - A család saját fogyasztása. *(Az egyéni gazdaság tulajdonosának háztartásában elfogyasztott üzemi előállítású termékek értéke. A termékeket a tényleges értékesítési, vagy a helyben érvényes becsült forgalmi áron kell értékeltetni. A falusi turizmus keretében történő felhasználást itt nem kell figyelembe venni.)*
 - Céltartalék képzése.
 - Áruk és szolgáltatások beszerzésekor fizetett ÁFA. *(Csak az ÁFA-törvény általános szabályaitól eltérő esetekben (különleges jogállású mezőgazdasági termelő, alanyi adómentesség) kell kitölteni (akkor viszont kötelező!).)*
 - Tárgyi eszközök beszerzésekor fizetett ÁFA. *(Csak az ÁFA-törvény általános szabályaitól eltérő esetekben (különleges jogállású mezőgazdasági termelő, alanyi adómentesség) kell kitölteni (akkor viszont kötelező, feltéve, hogy történt tárgyeszköz-beszerzés!).)*
 - Értékesített tárgyi eszközök nyilvántartási értéke. *(Kivétel, elszámolható: értékesített tenyészállatok könyv szerinti értéke)*

14. Mezőgazdasági alaptevékenységhez kapcsolódó összes költség (számított; 10. + 11. + 12. + 13.)

Mezőgazdasági jövedelem (számított; 6. – 14.)

2.2. Hasznosított területadatok

A „hasznosított területadatok” rész egyfelől a mezőgazdasági jövedelem csökkenés kiszámításához elengedhetetlenül szükséges adatokat tartalmazza, másrészt ezen adatok segítségével kerül megállapításra – növénytermesztő ágazatok esetében – a termelői hozzájárulás összege.

Fővetés: A fővetés területének meg kell egyeznie az egységes kérelemben bejelentett terület méretével, valamint az egységes kérelemben be nem jelentett üveg-, fólia-, gombaházban, valamint fűtött növényházban folyó termesztésre vonatkozó terület méretével, amit a NAK helyszíni ellenőrzés során állapít meg és/vagy igazol. Az értéket négy tizedesjegy pontossággal, hektárban kell megadni.

Másodvetés: A másodvetés területének meg kell egyeznie az egységes kérelemben bejelentett terület méretével, valamint az egységes kérelemben be nem jelentett üveg-, fólia-, gombaházban, valamint fűtött növényházban folyó termesztésre vonatkozó terület méretével, amit a NAK helyszíni ellenőrzés során állapít meg és/vagy igazol. Másodvetésnek számítanak a kettős termesztésű növények közül azok, amelyek nem minősülnek főnövénynek, tehát az egymás után termesztett növények közül az, amelyik nem a legnagyobb termelési értéket adja, vagy ha ez azonos, akkor az, amelyik rövidebb ideig vette igénybe a területet. Ide tartozik az ökológiai célú másodvetés is. Amennyiben betakarítás történik másodvetésből, annak még a tárgyév december 31. előtt meg kell történnie. Az értéket négy tizedesjegy pontossággal, hektárban kell megadni.

Hozam: A tárgyévben megtermelt termék mennyiségének és a megadott területnek a hányadosa. A termelt mennyiség meghatározásánál az alábbiakat kell figyelembe venni: A kukorica hozamot májusi morzsolt nedvességre kell elszámolni. A kalászos gabonaféléknél a tároláshoz szükséges nedvességtartalomra kell a hozamot elszámolni. A silókukoricánál a betakarításkori tömeget kell megadni. A lucernánál, a vörösherénél és egyéb pillangós tömegetakarmánynál valamint fűféléknél a szénára átszámított mennyiséggel kell számolni. A

fűszerpaprikánál a szárított (feldolgozatlan) mennyiséget kell megadni. A diónál, a mogyorónál, a mandulánál a héjas mennyiséget kell megadni. Cukorrépánál a leveles répafejre, dohányynál a szárított levélre, rostlennél a nyers rostlenkóróra, rostkendernél a nyers kenderkóróra kell megadni a termelt mennyiséget. Pihentetett terület esetében a hozam 0 t/ha, hozamkiesés mértéke 100%, valamint a hozamkiesés típusa egyéb. Ha a termés lábön kerül értékesítésre, akkor is kell hozamot megadni, a fent megadottaknak megfelelően becsléssel. Az értéket két tizedesjegy pontossággal, tonnában kell megadni.

Hozamkiesés típusa: Mind a fővetéshez, mind a másodvetéshez meg kell adni a hozamkiesés típusát, ha a betakarított mennyiség eltér az ügyfél területén szokásosan elvárt termésátlagtól. A hozamkiesés típusai a következők lehetnek: *jégkár, tűzkár, viharkár, téli fagy, aszály, árvíz, belvíz, tavaszi fagy, felhőszakadás, kórokozók, kártevők, zöldtrágya és/vagy legeltetés, egyéb*. Ha a felsoroltak közül több is jellemző volt, akkor a legnagyobb hatású kártípust kell megjelölni

Hozamkiesés mértéke: A megjelölt hozamkiesés típusa mellett meg kell adni a hozamkiesés mértékét (százalékban). A hozamkiesés mértékét az ügyfél területén, több éves átlag viszonylatában jellemző értékhez kell viszonyítani.

Szaporítóanyag: A kiválasztott növényi termék esetében meg kell jelölni, ha a termesztés szaporítóanyag-előállítás céljából történik.

2.3. Éves átlagos állatállomány

Az éves átlagos állatállomány egyrészt a mezőgazdasági jövedelem csökkenés kiszámításához elengedhetetlenül szükséges adatokat tartalmazza, másrészt ezen adatok segítségével kerül megállapításra – állattartó ágazatok esetében – a termelői hozzájárulás összege. A fejezet továbbá taglalja az egyes állatkategóriákkal kapcsolatos főbb tudnivalókat.

Adatok

Átlagléttség: A következő képlettel számítható ki: takarmányozási napokon etetett állatok összesített száma / 365 (szökőév esetén 366). Alapvetően, folyamatos termelés esetén a mezőgazdasági üzemben egy adott pillanatban meglévő állomány nagyságát reprezentálja. Az átlagléttség nagyságára hatással van az is, hogy a termelés hossza az év mekkora hányadát fedi le. Ha például a 10 darabos hizósertésállományunkat 6 hónap után felszámoljuk, az adott évre vonatkozó átlagos állatléttség 5 darab.

Elhullás típusa: Az elhullás oka. A következő elhullási típusok jelölhetők meg: *technológiai, szállítási, betegség/járvány, technikai meghibásodás, kedvezőtlen időjárás, egyéb*.

Elhullás mértéke: Az elhullás százalékban kifejezett mértéke. Értéke automatikusan számítható ki a többi naturális adat alapján.

Állatkategóriák (A kategória megnevezések az egyes termelési fázisokat jelölik)

Borjú választásig (maximum 6 hónapos korig) = Borjúnevelés: A borjú megszületése és a választás közötti időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba csak az üzem saját szaporulata útján kerülhet állat és maximum 6 hónapos koráig tartózkodhat itt. Ezután a borjút korosbíthatják, illetve eladhatják, felhasználhatják vagy saját fogyasztásra kerülhet.

Üsző (ideértve a növendék üszőt, vemhes üszőt is) = Üszőnevelés: Az üszőborjú választása után kezdődő és az első ellésig vagy hizlásba átminősítésig tartó időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba kerül a megvásárolt üszőborjú és az üzemben választott üszőborjú is. A fázis végén az üszőt tenyésztésbe vehetik vagy hizlási céllal tarthatják tovább, illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Hízóüsző = Üszőhizlás: Az üszőhizlás állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba kerül a megvásárolt hízóüsző és az üzemben hizlásra szánt üsző. A fázis végén a hízóüszőt eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet, átminősítés másik kategóriába nem lehetséges.

Tejelő tehén = Tejelő tehéntartás: Az első elléstől a kiselejtezésig tartó időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. A krízisbiztosítási rendszerben ide tartoznak a tejelő fajtájú tehenek, illetve a kettőshasznosításúak közül azok, amelyeket fejnek. Ebbe a termelési fázisba kerülhet a megvásárolt tejelő tehén és az üzemben nevelt előhasi üsző rögtön az ellést követően. A tartási idő végén a tehenet eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet, átminősítés másik kategóriába nem lehetséges.

Húshasznú (és egyéb nem fejt) tehén = Húshasznú tehéntartás: Az első elléstől a kiselejtezésig tartó időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. A krízisbiztosítási rendszerben ide tartoznak a húshasznosítású tehenek, illetve a kettőshasznosításúak közül azok, amelyeket nem fejnek. Ebbe a termelési fázisba kerülhet a megvásárolt húshasznú tehén és az üzemben nevelt előhasi üsző rögtön az ellést követően. A tartási idő végén a tehenet eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet, átminősítés másik kategóriába nem lehetséges.

Hízóbika (ideértve a növendék bikát is) = Bikahizlás: A bikaborjú választása utáni és a vágása közötti időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba kerülhet a megvásárolt bikaborjú és az üzemben választott bikaborjú. Ebből a kategóriából lehetséges a tenyésztésbe vétel is (ha a termelő úgy dönt), tehát átminősítés lehetséges a tenyészbika kategóriába. Ha ez nem történik meg, akkor ebből a kategóriából eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet. az állat.

Tenyészbika = Tenyészbikatartás: A választás utáni, tenyésztésbe vett bikaborjú/hízóbika és a tenyészbika selejtezése közötti időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Így ezen a soron kell kimutatni a (hizlásra nem szánt) növendékbikákat és a kifejlett tenyészbikákat is. A kategóriába állományvásárlás útján, és az üzemben születettek tenyésztésbe vétele folytán kerülhet az állat. A tartási idő végén a tenyészbikát eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet, átminősítés másik kategóriába nem lehetséges.

Malac választásig = Malacnevelés: A malac megszületése és a választás közötti időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba csak az üzem saját szaporulata útján kerülhet állat és maximum 25 kilogrammos súlyig nyilvántartható itt. Ezután a malacot korosbíthatják, illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Hízósertés (ideértve a süldőt is) = Sertéshizlalás: A malac választása és a hízósertés levágása közötti időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba kerülhet a hizlalási céllal megvásárolt malac és az üzemen választott malac. A termelőnek megvan a lehetősége, hogy a hízók közül vegyen tenyésztésbe állatot, tehát átminősítés is lehetséges, illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Tenyézkoca-süldő = Tenézkoca-süldőnevelés: Tenézállat nevelési céllal tartott nőivarú növendék állatok állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. A tenyésztési céllal megvett vagy üzemen belül átminősített malac, illetve vásárolt tenézkoca-süldő kerül ebbe a kategóriába és egészen az első ellésig itt marad, ha időközben nem kerül eladásra, üzemen belül feldolgozásra vagy felhasználásra, valamint saját fogyasztásra.

Tenyézkoca-süldő = Tenézkoca-süldőnevelés: Tenézállat nevelési céllal tartott hímivarú növendék állatok állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. A tenyésztési céllal megvett vagy üzemen belül átminősített malac, illetve a vásárolt tenézkoca-süldő kerül ebbe a kategóriába és egészen a tenyésztésbe vételig itt marad, ha időközben nem kerül eladásra, üzemen belül feldolgozásra vagy felhasználásra, valamint saját fogyasztásra.

Anyakoca = Anyakocátartás: Az első elléstől a kiselejtezésig tartó időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba kerülhet a megvásárolt anyakoca és az üzemen nevelt előhasi koca rögtön az ellést követően. A tartási idő végén a kocát eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet, átminősítés másik kategóriába nem lehetséges.

Tenyézkoca = Tenézkocátartás: A búgatásra használt tenézkoca, vagy már használható kanok állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. A vásárolt tenézkoca vagy az üzemen belül tenyésztésbe vett sertés kerül ebbe a kategóriába. A tartási idő végén a tenézkocát eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet, átminősítés másik kategóriába nem lehetséges.

Bárány választásig (maximum 6 hónapos korig) = Báránynevelés: A bárány megszületése és a választás közötti időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba csak az üzem saját szaporulata útján kerülhet állat és maximum 6 hónapos koráig tartózkodhat itt. Ezután a bárányt korosbíthatják, illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Növendék juh = Növendék juhnevelés: A bárány választása után kezdődő és az első ellésig vagy a hímivarú állat tenyésztésbe vételig tartó időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba kerül a megvásárolt növendék juh és az üzemen választott (vagy 6 hónapot elért) bárány. A fázis végén a növendéket tenyésztésbe vehetik, illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Anyajuh = Anyajuhtartás: A már legalább egyszer leellett nőivarú tenézállatok állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Az első elléstől a selejtezésig tartó időszak. Anyajuh vásárlásával, valamint a növendék juh első ellésével kerül ebbe a fázisba a jószág. Selejtezés során az anyajuh átminősíthető az egyéb juhek közé, illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Tenyészkos = Tenyészkostartás: Kifejlett tenyésztési céllal tartott (általában 3 éves korban tenyészéretté váló) hímivarú juhok állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Tenyészkos vásárlásával, valamint a hímivarú növendék juh tenyésztésbe vételével kerül erre a fázisra a jószág. Selejtezés során a tenyészkos átminősíthető az egyéb juhok közé, illetve eladhatják, üzemben belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Egyéb juh = Egyéb juhtartás: A selejt anyajuhok és tenyészkosok állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide.

Naposbaromfi (csirke / kacs / pulyka / liba) = Baromfikeltetés: Csak a keltetés folyamán előállított naposbaromfik állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. A keltett naposbaromfik továbbtarthatók az üzemben hizlalási és növendék jérce-nevelési céllal is, illetve eladhatják üzemben belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják.

Növendék jérce (csirke / kacs / pulyka / liba) = Növendék jércetartás: A növendék jérce tartása a naposbaromfi kortól a tenyésztésbe vételig vagy a tojástermelés megkezdéséig tart és ezen termelési időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Tenyésztési vagy étkezési tojástermelés céllal vásárolt és az üzemben keltett naposbaromfi átminősítéssel kerülhet be ebbe a fázisba. Melynek végén tenyésztyúkká vagy tojótyúkká minősíthető át a jérce, ha időközben nem kerül eladásra, üzemben belül feldolgozásra vagy felhasználásra, valamint saját fogyasztásra. Az adatrögzítésre kialakított felületen az átlaglétszámánál csak a tojótyúknak nevelt jérce átlaglétszámát szükséges megadni, minden más adat esetében a teljes állományra (tenyésztyúkra és tojótyúkra) vonatkozó adatot kell rögzíteni.

Hízócsirke (csirke / kacs / pulyka / liba) = Baromfihizlalás: A naposbaromfi beállítása (vásárlása) és a csirke levágása közötti időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Az állat üzemben belül feldolgozásra vagy felhasználásra, valamint saját fogyasztásra is kerülhet. Ebből a csoportból átminősítés nem lehetséges.

Tenyésztyúk (tojó és hústípus - nem étkezési tojástermelés + hímivar) / Tenyészkacs (tojó és hímivar) / Tenyészpulyka (tojó és hímivar) / Tenyészliba (tojó és hímivar) = Tenyészbaromfitartás: A tenyészbaromfitartásra kerülő állatok tartásának célja a tenyésztojás/keltetőtojás-termelés. Ezen termelési időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Tenyészbaromfi vásárlással vagy növendék jérce átminősítésével kerülhet állat ebbe a fázisba. A tartási időszak végén a baromfit eladhatják, üzemben belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet. Ebből a csoportból átminősítés nem lehetséges.

Tojótyúk = Tojótyúktartás: A tojótyúktartásra kerülő állatok tartásának célja az étkezési tojástermelés. Ezen termelési időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Tojótyúk vásárlással vagy Növendék jérce átminősítésével kerülhet állat ebbe a fázisba. A tartási időszak végén a baromfit eladhatják, üzemben belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet. Ebből a csoportból átminősítés nem lehetséges.

Anyanyúl = Anyanyúltartás: A már fedezettett, vemhes vagy fiatal nőivarú tenyész nyúl tartását jelenti. Ezen termelési időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide.

Egyéb nyúl = Egyéb nyúltartás: Ebbe a kategóriába kerül a tenyészbak és a hízónyúl. Ezen állatok termelési időszakának állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide.

Anyakecske = Anyakecsetartás: Ebbe a kategóriába kerül a kifejlett nőivarú, fialt kecske. Ezen állatok termelési időszakának állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide.

Egyéb kecske = Egyéb kecsetartás: Ebbe a kategóriába tartozik a gida, a gödölye, a növendék kecske és a tenyészbak. Ezen állatok termelési időszakának állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide.

3. „B” módszerrel kapcsolatos adatszolgáltatás

Az MKBR „B” módszerét a vállalkozói jövedelem szerint adózó egyéni vállalkozók és a költségátalányt nem alkalmazó tételes költségelszámoló őstermelők választhatják. E termelői körnek két lehetősége is van a csatlakozás során, hiszen „B” módszer helyett a „C” módszert is választhatják. Adatszolgáltatási szempontból legjelentősebb különbség a két választási lehetőség között, hogy a csatlakozóknak a „B” módszer esetében a költségeikről is adatot kell szolgáltatniuk, a „C” módszer esetében viszont nem.

Azon őstermelők, akik a 2019 és 2020-as referencia évekre vonatkozóan nemleges nyilatkozatot tettek a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 78/A. § (4) bekezdése alapján, azok nem léphetnek be a MKBR-be egyik módszer alkalmazásával sem.

3.1. Jövedelem-kimutatás

A „B” módszer esetében az MKBR-ben alkalmazott jövedelem-kimutatás a csatlakozó ügyfél által vezetett és az elektronikus űrlapkitöltő felületen benyújtott egyszeres könyvvitel szabályai szerint nyilvántartott bevételi - és költségadatok, naturális adatok (3.2., 3.3. és 3.4. fejezet) és a mezőgazdasági támogatási adatok alapján kerül kitöltésre. Így ezen fejezetrész az MKBR-ben elszámolható, illetve nem elszámolható jövedelem tételeket rendszerezi az MKBR-ben alkalmazott jövedelem-kimutatás szerkezete alapján, valamint a készletnyilvántartások és a jövedelem-kimutatás kapcsolatát írja le. Az útmutatóban nem szereplő részek esetén a mindenkor hatályos számviteli törvényt kell alkalmazni!

Az értékeket minden esetben forintban kifejezve és kerekítés nélkül kell megadni (tehát nem „ezer forintra” kerekítve).

1. Mezőgazdasági termékek értékesítésének nettó árbevétele:

A csatlakozóknak a mezőgazdasági termékek értékesítésének nettó árbevételét termékszinten kell megadni, amit a készletnyilvántartás táblákban tudnak megadni (3.2., 3.3., 3.4. fejezet). Fontos, hogy valamennyi termék esetében csak akkor legyen megadva árbevétel, ha az feldolgozatlan formában került értékesítésre. Ha például a diót pucolva értékesítették, vagy a fűszerpaprikát őrölten, akkor ne töltsék ki az értékesítés nettó árbevételére vonatkozó adathelyeket (mennyiség és ár). Ilyen feldolgozott termékeket az üzemi belső felhasználás mezőben szükséges feltüntetni. Az elektronikus űrlapkitöltő felületen az így megadott adatok alapján automatikusan kiszámításra kerül a mezőgazdasági termékek értékesítésének nettó árbevétele a jövedelem-kimutatás táblában.

Mezőgazdasági termékek értékesítésének nettó árbevétel adatok **elszámolható és nem elszámolható bevételeket** a tájékoztató 2.1. Jövedelem-kimutatás az „A” módszer esetén pontja tartalmazza.

2. Saját termelésű mezőgazdasági készletek (növénymérleg, állatmérleg) állományváltozása

A saját termelésű mezőgazdasági készletek állományváltozása (a tárgyévben előállított vagy megtermelt, de nem értékesített mezőgazdasági termékek értéke) a termelő által beküldött készletnyilvántartási és naturális adatok (3.2., 3.3., 3.4 fejezet) alapján a Kincstár rendszerében a kérelem benyújtását követően automatikusan kiszámításra kerül. A gazdálkodónak ezeket az adatokat nem kell kitöltenie. A „B” módszert alkalmazók esetében nem csak az értékesített termékek értéke lesz elszámolva a mezőgazdasági bevételek között, hanem azon termékek

mennyisége is értékelve lesz, amelyek a tárgyévben felhasználásra kerültek az üzemben belül vagy a tárgyévet követően kerültek értékesítésre, illetve felhasználásra. Kivételt képez ez alól a termelt mennyiség azon hányada, amely üzemben belüli felhasználási célja egy másik mezőgazdasági termék előállítását szolgálta. Például a takarmányozási célra felhasznált búza vagy a továbbhizlalásra átminősített malac mennyisége nem lesz értékelve (bevétel ebben az esetben csak a felhizlalt sertés után keletkezik), viszont a pucolva értékesített dió vagy az őrölte eladott fűszerpaprika értéke ezen a soron kerül majd kimutatásra (a készletnyilvántartás táblák Üzemi belső felhasználás mezőinek adatai alapján). A nem értékesített, de a fentiek szerint figyelembe veendő termékmennyiséget az AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Kft. által megadott referencia árak segítségével értékeli a Kincstár.

3. Egyéb mezőgazdasági bevételek (3.1.+3.2.+3.3.+3.4.-3.4.1+3.5.)

❖ Elszámolható:

3.1. Kárenyhítő juttatás. *(Káreseményekkel kapcsolatban állami költségvetésből fizetett vagy visszaigazolt bevételek. Azon kártérítések kerülnek ide, melyeket az állam fizet valamilyen biztosítási díj ellenében, vagy alapba történő befizetés következtében kár esetén.)*

3.2. Káreseményekkel kapcsolatban biztosítótól kapott bevételek. *(Káreseményekkel kapcsolatban, nem államtól kapott vagy visszaigazolt bevételek, például vadkár.)*

3.3. Krízisbiztosítási kompenzáció.

3.4. Kapott támogatások: *(Visszafizetési kötelezettség nélküli támogatások. A krízisbiztosítási kompenzáció külön soron kerül elszámolásra /lásd:3.3/. A mezőgazdasági tevékenységgel összefüggésben kapott támogatások összegét az egyszeres könyvelést vezető mezőgazdasági termelő esetében is eredményszemléletben kell figyelembe venni. Lásd: 68/2020 (XII. 23.) AM rendelet 6. § (3) bekezdése.)*

Ezen belül elszámolható:

- *Bevételt növelő, illetve a termelési költségeket csökkentő közvetlen termelői támogatás.*
- *Állami költségvetésből fizetett kártérítéssel kapcsolatos támogatás. (Ide kerülnek a jogszabály alapján kapott kártérítéses támogatások Pl.: aszálykár, fagykár.)*
- *Támogatások helyesbítése az előző évekkkel kapcsolatban. (A korábbi év(ek)re igényelt és a ténylegesen megkapott támogatások közötti eltérés. Az eltérést az előjel figyelembevételével kell megállapítani!)*

3.4.1. Ebből: Beruházási támogatás.

3.5. Egyéb mezőgazdasági termelőtevékenységhez kapcsolódó bevétel. *(Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök bevételén belül az értékesített tenyészállatok értéke. Kapott kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, kártérítések.)*

❖ Nem elszámolható:

- *Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök bevétele (kivétel, elszámolható: értékesített tenyészállatok értéke).*
- *Céltartalék felhasználása.*
- *Visszaírt értékvesztés, terven felüli értékcsökkenés.*

- Kapott kompenzációs felár. *(Különleges jogállású mezőgazdasági termelő által a felvásárlási áron túlmenően kapott kompenzációs felár is ide tartozik. Az ÁFA általános szabályai szerint történő adózás esetén ezt a sort üresen kell hagyni.)*
- Földterület bérbeadásából származó bevételek.
- Beruházási támogatások kivezetése. *(A beruházási támogatások kivezetése értékcsökkenés-arányosan a számviteli törvény alapján.)*
- Ingatlan bérbeadásból származó bevételek.
- Az eddigiekben nem említett egyéb bevételek. *(Például: konyhakerti termékek értékesítéséből.)*

4. Mezőgazdasági termelőtevékenységhez kapcsolódó összes bevétel (számított; 1. ± 2. + 3.)

8. Anyagjellegű mezőgazdasági ráfordítások (számított; 5. + 6. + 7.)

❖ Elszámolható *(az egyes alrészekben belül nem elszámolható tételek is felsorolásra kerülnek):*

5. Mezőgazdasági termelőtevékenységhez kapcsolódó anyagköltség:

- Elszámolható:
 - Vásárolt vetőmag, szaporítóanyag. *(Csak a felhasznált vásárolt anyagok ráfordításainak értéke számolható el.)*
 - Műtrágyák. *(Csak a felhasznált vásárolt anyagok ráfordításainak értéke számolható el)*
 - Vásárolt szervestrágya. *(Csak a felhasznált vásárolt anyagok ráfordításainak értéke számolható el)*
 - Növényvédőszer. *(Csak a felhasznált vásárolt anyagok ráfordításainak értéke számolható el)*
 - A növénytermesztés egyéb közvetlen anyagköltségei. *(Csak a felhasznált vásárolt anyagok ráfordításainak értéke számolható el. Ide kerül pl.: csomagoló- és kötőanyagok, a feldolgozáshoz, értékesítéshez használt anyagok, „lábon” vett árunövények költségei stb.)*
 - Állatvásárlás. *(Növendék és hízóállatok vásárlásának tényleges költségei.)*
 - Vásárolt abrak költsége szarvasmarháknak.
 - Vásárolt szalmas és lédús takarmány költsége szarvasmarháknak.
 - Vásárolt abrak költsége lovaknak.
 - Vásárolt szalmas és lédús takarmány költsége lovaknak.
 - Vásárolt abrak költsége juhoknak és kecskéknek.
 - Vásárolt szalmas és lédús takarmány költsége juhoknak és kecskéknek.
 - Vásárolt sertéstakarmány költsége.
 - Vásárolt baromfitakarmány költsége.
 - Vásárolt takarmány költsége egyéb állatfajoknak.
 - Hízóba visszaminősített tenyészállat maradványértéke.
 - Az állattenyésztés egyéb közvetlen anyagköltségei. *(Például gyógyszerköltségek, tisztító- és fertőtlenítő anyagok, csomagoló anyagok, állatgondozási eszközök, szerszámok, stb.)*
 - Fűtőanyag. *(A mezőgazdasági tevékenység kapcsán elszámolt költség)*
 - Áramdíj. *(A mezőgazdasági tevékenység kapcsán elszámolt költség)*
 - Vízdíj. *(A mezőgazdasági tevékenység kapcsán elszámolt költség)*

- Hajtó- és kenőanyag. *(A mezőgazdasági tevékenység kapcsán elszámolt költség)*
- Gépalkatrészek, gépek karbantartásához használt egyéb anyagok. *(A mezőgazdasági tevékenység kapcsán elszámolt költség)*
- Gazdasági épületek és meliorációs létesítmények folyó karbantartásához használt anyagok. *(A mezőgazdasági tevékenység kapcsán elszámolt költség)*
- További egyéb anyagköltség. *(Például irodaszer, tisztítószer, munkaruha, stb.)*
- Nem elszámolható:
 - Vásárolt vetőmag, szaporítóanyag kapcsán az ültetvénytelepítéshez vásárolt szaporítóanyag. *(Mivel beruházásnak minősül.)*
 - Terményfeldolgozás közvetlen költségei. *(Saját vagy vásárolt összetevők, nyersanyagok vagy félkész termékek költségei és a terményfeldolgozás egyéb közvetlen költségei, például a konkrét csomagolási vagy értékesítési költségek.)*
 - Az erdőgazdálkodás és fafeldolgozás közvetlen költségei. *(Műtrágyák, növényvédő szerek, különféle közvetlen költségek.)*
 - A tehéntej-, bivalytej-, juhtej-, kecsketej-feldolgozás közvetlen költségei. *(Saját vagy vásárolt összetevők, nyersanyagok vagy félkész termékek költségei és a tehéntej-feldolgozás egyéb közvetlen költségei, például a konkrét csomagolási vagy értékesítési költségek.)*
 - A húsfeldolgozásnak és az egyéb állati termékek feldolgozásának közvetlen költségei. *(Saját vagy vásárolt összetevők, nyersanyagok vagy félkész termékek költségei, valamint a hús és egyéb állati termékek feldolgozásának egyéb közvetlen költségei, például a konkrét csomagolási vagy értékesítési költségek.)*
 - Egyéb jövedelemtermelő tevékenységek egyéb közvetlen költségei. *(Saját vagy vásárolt nyersanyagok költségei és egyéb jövedelemtermelő tevékenységek egyéb közvetlen költségei.)*
 - *Anyagköltségek a vadgazdálkodásban.*

6. Mezőgazdasági termelőtevékenységhez igénybe vett szolgáltatások értéke:

- Elszámolható:
 - A növénytermesztés által közvetlenül igénybevett szolgáltatások. *(Például talajvizsgáló díjak, fémzárolási költségek stb.)*
 - Az állattenyésztés által közvetlenül igénybevett szolgáltatások. *(Például állatorvosi költségek, mesterséges termékenyítés, törzskönyvezés költsége, stb.)*
 - Szállítás-rakodás, raktározás költségei, ki-betárolás.
 - Bérleti díjak. *(Például fizetett földbérleti díjak, épület, gép)*
 - Karbantartási költségek. *(Például gépek, berendezések, gazdasági épületek és meliorációs létesítmények folyó karbantartása)*
 - Hirdetés, reklám, propaganda költségek.
 - Oktatás és továbbképzés költségei, szaktanácsadás.
 - Utazási és kiküldetési költségek.
 - Könyvviteli szolgáltatás költségei.
 - Egyéb igénybevett szolgáltatások költségei. *(Például postaköltség, telefonköltség, növénytermesztés és állattenyésztés által közvetlenül igénybevett számlázott élőmunka, bérszáritás, bérvállalkozók által a földterületen végzett mezőgazdasági gépi munka és gépbérlés.)*

- Nem elszámolható:
 - Az erdőgazdálkodás által közvetlenül igénybevett szolgáltatások.
 - A vadgazdálkodás által közvetlenül igénybevett szolgáltatások.

7. Egyéb szolgáltatások értéke, ami a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódik:

- Elszámolható:
 - Hatósági, igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek.
 - Pénzügyi, befektetési szolgáltatások díja.
 - Biztosítási díjak *(például a megfizetett nemzeti agrárkár-enyhítési hozzájárulás és a krízisbiztosítási hozzájárulás összege.)*
 - Különféle egyéb szolgáltatások költségei.
- Nem elszámolható *(nincs ilyen tétel).*

❖ Nem elszámolható:

- Eladott áruk beszerzési értéke.
- Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke.

9. Mezőgazdasági termelőtevékenységhez kapcsolódó személyi jellegű ráfordítások:

❖ Elszámolható:

- Bérköltség. *(Mezőgazdasági tevékenységekhez tartozó bérköltség.)*
- Személyi jellegű egyéb kifizetések. *(Például étkeztetési, utazási hozzájárulás, gépkocsi költségátalány, a vállalkozást terhelő táppénz, reprezentációs költség stb.)*
- Bérjárulékok. *(Ide tartozik a munkáltatót terhelő nyugdíj- és egészségbiztosítási járulék, egészségügyi hozzájárulás, munkaadói járulék, szakképzési hozzájárulás stb. Csak a tényleges járulékfizetéseket szabad figyelembe venni.)*

❖ Nem elszámolható *(nincs ilyen tétel).*

10. Mezőgazdasági immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása:

Értékcsökkenést kizárólag a mezőgazdasági alaptevékenységhez felhasznált üzemi célú tárgyi eszközök után lehet elszámolni. Az értékcsökkenési leírás összegét az 1996. évi LXXXI. törvény 1. és 2. számú melléklete alapján kell meghatározni.

❖ Nem elszámolható.

- A mezőgazdasági alaptevékenységen kívüli tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása.

11. Egyéb mezőgazdasági ráfordítások:

❖ Elszámolható:

- Értékvesztés, terven felüli értékcsökkenés. *(Például készletek és követelések elszámolt értékvesztése, immateriális javak és tárgyi eszközök elszámolt terven felüli értékcsökkenése, amelybe beletartozik az elhullott tenyészállat könyv szerinti értéke és a maradványértéke közötti különbség is.)*
- Adók, illetékek, hozzájárulások. *(Például: iparűzési adó, telekadó, építményadó, talajterhelési díj (ha nincs kiépített szennyvízhálózat), gépjármű adó, vízközmű hozzájárulás, vízkivételi díj (hivatalos kút esetén), tenyésztői hozzájárulás, TЭСZ, BЭСZ alapdíjon felüli hozzájárulás, egyéb)*

- Különbféle eddig nem említett egyéb ráfordítások. *(Tartalmazza az értékesített tenyészállatok könyv szerinti értékét, illetve az elhullott állatok maradványértékének kivezetését, valamint a megsemmisült mezei leltárból a magágyelőkészítés költségét, a vetőmagköltséget és a vetés költségét.)*
- ❖ Nem elszámolható:
 - A család saját fogyasztása. *(Az egyéni gazdaság tulajdonosának háztartásában elfogyasztott üzemi előállítású termékek értéke. A termékeket a tényleges értékesítési, vagy a helyben érvényes becsült forgalmi áron kell értékelni. A falusi turizmus keretében történő felhasználást itt nem kell figyelembe venni.)*
 - Céltartalék képzése.
 - Áruk és szolgáltatások beszerzésekor fizetett ÁFA. *(Csak az ÁFA-törvény általános szabályaitól eltérő esetekben (különleges jogállású mezőgazdasági termelő, alanyi adómentesség) kell kitölteni (akkor viszont kötelező!).)*
 - Tárgyi eszközök beszerzésekor fizetett ÁFA. *(Csak az ÁFA-törvény általános szabályaitól eltérő esetekben (különleges jogállású mezőgazdasági termelő, alanyi adómentesség) kell kitölteni (akkor viszont kötelező, feltéve, hogy történt tárgyeszköz-beszerzés!).)*
 - Értékesített tárgyi eszközök nyilvántartási értéke. *(Kivétel, elszámolható: értékesített tenyészállatok könyv szerinti értéke)*

12. Mezőgazdasági alaptevékenységhez kapcsolódó összes költség (számított; 8. + 9. +10. + 11.)

Mezőgazdasági jövedelem (számított; 4. – 12.)

3.2. Hasznosított területadatok és növénytermesztés készletnyilvántartása

A „hasznosított területadatok” és növénytermesztés készletnyilvántartása egyrészt a mezőgazdasági jövedelem és annak csökkenésének kiszámításához elengedhetetlenül szükséges adatokat tartalmazza, másrészt ezen adatok segítségével kerül megállapításra – növénytermesztő ágazatok esetében – a termelői hozzájárulás összege. Az alábbiakban részletezett tételek az MKBR-ben alkalmazott hasznosított területadatok és növénytermesztés készletnyilvántartás szerkezete alapján kerültek felosztásra, melyekben részletezésre kerülnek az egyes növények esetében megadni szükséges adatok. *(Kizárólag csak a saját előállítású termékhez kapcsolódó adatok megadása lehetséges!)*

Hasznosított területadatok:

Fővetés: A fővetés területének meg kell egyeznie az egységes kérelemben bejelentett terület méretével, valamint az egységes kérelemben be nem jelentett üveg-, fólia-, gombaházban, valamint fűtött növényházban folyó termesztésre vonatkozó terület méretével, amit a NAK helyszíni ellenőrzés során állapít meg és/vagy igazol. Az értéket négy tizedesjegy pontossággal, hektárban kell megadni.

Másodvetés: A másodvetés területének meg kell egyeznie az egységes kérelemben bejelentett terület méretével, valamint az egységes kérelemben be nem jelentett üveg-, fólia-, gombaházban, valamint fűtött növényházban folyó termesztésre vonatkozó terület méretével, amit a NAK helyszíni ellenőrzés során állapít meg és/vagy igazol. Másodvetésnek számítanak a kettős termesztésű növények közül azok, amelyek nem minősülnek főnövénynek, tehát az egymás után termesztett növények közül az, amelyik nem a legnagyobb termelési értéket adja, vagy ha ez azonos, akkor az, amelyik rövidebb ideig vette igénybe a területet. Ide tartozik az

ökológiai célú másodvetés is. Amennyiben betakarítás történik másodvetésből, annak még a tárgyév december 31. előtt meg kell történnie. Az értéket négy tizedesjegyre pontossággal, hektárban kell megadni.

Hozamkiesés típusa: Mind a fővetéshez, mind a másodvetéshez meg kell adni a hozamkiesés típusát, ha a betakarított mennyiség eltér az ügyfél területén szokásosan elvárt termésátlagtól. A hozamkiesés típusai a következők lehetnek: *jégkár, tűzkár, viharkár, téli fagy, aszály, árvíz, belvíz, tavaszi fagy, felhőszakadás, kórokozók, kártevők, zöldtrágya és/vagy legeltetés, egyéb*. Ha a felsoroltak közül több is jellemző volt, akkor a legnagyobb hatású kártípust kell megjelölni

Hozamkiesés mértéke: A megjelölt hozamkiesés típusa mellett meg kell adni a hozamkiesés mértékét (százalékban). A hozamkiesés mértékét az ügyfél területén, több éves átlag viszonylatában jellemző értékhez kell viszonyítani.

Szaporítóanyag: A kiválasztott növényi termék esetében meg kell jelölni, ha a termesztés szaporítóanyag-előállítás céljából történik.

Növénytermesztés készletnyilvántartás

Nyitókészlet (saját): a mezőgazdasági üzem által termelt termék mennyisége január elsején. Kizárólag a saját termék mennyisége tüntethető fel, a továbbértékesítésre vagy takarmányozásra vásárolt mennyiséget nem szabad szerepeltetni. Az értéket kettő tizedesjegyre pontossággal, tonnában kell megadni.

Termelés: A megadott területen tárgyévben megtermelt termék mennyisége. *A kukorica hozamot májusi morzsolt nedvességre kell elszámolni. A kalászos gabonaféléknél a tároláshoz szükséges nedvességtartalomra kell a hozamot elszámolni. A silókukoricánál a betakarításkori tömeget kell megadni. A lucernánál, a vörösherenél és egyéb pillangós tömegtakarmánynál valamint fűféléknél a szénára átszámított mennyiséggel kell számolni. A fűszerpaprikánál a szárított (feldolgozatlan) mennyiséget kell megadni. A diónál, a mogyorónál, a mandulánál a héjas mennyiséget kell megadni. Cukorrépánál a leveles répafejre, dohánynál a szárított levélre, rostlennél a nyers rostlenkóróra, rostkendernél a nyers kenderkóróra kell megadni a termelt mennyiséget. Zöldtrágyázás és legeltetés esetében a hozam 0 t/ha, hozamkiesés mértéke 100%, hozamkiesés típusa zöldtrágya és/vagy legeltetés.* Ha a termék lábön kerül értékesítésre, akkor is kell hozamot megadni, a fent megadottnak megfelelően becsléssel. Az értéket kettő tizedesjegyre pontossággal, tonnában kell megadni.

Értékesítés sajátból: Az értékesítés nettó árbevételéhez tartozó értékesített mennyiséget kell megadni. Csak az üzemben megtermelt termékhez kapcsolódó értékesítést szabad feltüntetni. Amennyiben a termék feldolgozásra került (a tisztítás és szárítás nem tekinthető annak), arra vonatkozóan ne jelenjen meg értékesített mennyiség. Lábön értékesítés esetében becsült adat szükséges. Az értéket kettő tizedesjegyre pontossággal, tonnában kell megadni.

Saját értékesítés nettó árbevétele: Az értékesített mennyiséghez tartozó értékesítés nettó árbevételét kell megadni. Csak az üzemben megtermelt termékhez kapcsolódó értékesítést szabad feltüntetni. Az árbevételét forintban kell megadni (nem ezer forintban!), a termelő bizonylatai alapján.

Üzemi belső felhasználás: A saját termelésű készletekből a tárgyév során üzemi ráfordításként történt felhasználás. Ide kell beírni az üzemen belüli tovább-feldolgozást. Ide tartozik például

a vetőmag-feldolgozó üzembe kerülés, takarmányozás, élelmiszeripari feldolgozás. Az értéket kettő tizedesjegy pontossággal, tonnában kell megadni.

Üzemi belső felhasználás (takarmányozás): Az üzemi belső felhasználáson belül a takarmányozásra került mennyiség. Az értéket kettő tizedesjegy pontossággal, tonnában kell megadni.

Veszteség: Kizárólag a tárolási veszteség (becsült) mennyisége. A mennyiségi adat ez esetben is csak az üzemben megtermelt termény mennyiségére vonatkozhat. Az értéket kettő tizedesjegy pontossággal, tonnában kell megadni.

Saját fogyasztás: Az egyéni gazdaság tulajdonosának háztartásában elfogyasztott termékek mennyisége (beleértve a falusi turizmus keretében történő felhasználást is). Ide kell számítani továbbá a munkavállalóknak természetbeni díjazásként (munkateljesítmény vagy más szolgáltatás, illetve termék ellenértékeként) rendelkezésre bocsátott terméket is. Az értéket kettő tizedesjegy pontossággal, tonnában kell megadni.

Zárókészlet: A mezőgazdasági üzem által termelt – és nem értékesített, fel nem használt – termény mennyisége december 31-én. Az oszlop értékei automatikusan számítódnak ki, a termelőnek nem kell kitöltenie. Az itt szereplő adatnak meg kell egyeznie a következő év nyitókészletének mennyiségével.

3.3. Éves átlagos állatállomány és állattenyésztés készletnyilvántartása

Az éves átlagos állatállomány és állattenyésztés készletnyilvántartása egyrészt a mezőgazdasági jövedelem és annak csökkenésének kiszámításához elengedhetetlenül szükséges adatokat tartalmazza, másrészt ezen adatok segítségével kerül megállapításra – állattartó ágazatokra vonatkozóan – a termelői hozzájárulás összege. Az alábbiakban részletezett tételek az MKBR-ben alkalmazott éves átlagos állatállomány és állattenyésztés készletnyilvántartás szerkezete alapján kerültek felosztásra, amelyekben részletezésre kerülnek az állatokhoz tartozó fontosabb adatok, valamint az egyes állatkategóriákkal kapcsolatos főbb tudnivalókat. *(A kilogrammos értékek meghatározhatóak becsléssel – pontos adat hiánya esetén, ha például értékesítés során a számlán nem szerepel, stb. – az állomány korára és fajtájára jellemző átlagos értékek alapján. Tehát külön, igazolt mérlegelésre nincs szükség.)*

Adatok

Nyitó állomány: Az üzem tulajdonában lévő és bérhizlalt év eleji (január 1-ei) állatállomány nagysága darabszámban, illetve ahol meg van jelölve kilogrammban is kifejezve. A kilogrammos értékek meghatározhatóak becsléssel az állomány korára és fajtájára jellemző átlagos értékek alapján. Tehát külön, igazolt mérlegelésre nincs szükség.

Beállítás (vásárlás): A termelésbe beállított (vásárolt) állatok számát és súlyát szükséges megadni. Beállítási adat nem tölthető a következő kategóriák esetében: Borjú választásig, Malac választásig, Bárány (maximum 6 hónapos korig) és Naposbaromfi. A felsorolt kategóriák termelési fázisának hossza a születéstől a választásig tart. Ha például malacot vásárolunk hizlalási célra, az állat a Hízósértés sor Beállítás (vásárlás) oszlopába kerül. A vásárolt (a gyakorlatban még malacnak hívott) állat nem kerülhet a Malac választásig sorra, hiszen a választás már megtörtént.

Szaporulat: A tárgyévben az üzemben született jószágok számát (borjúnál súlyát is) kell megadni. A szaporulatot a legfiatalabb korcsoportoknál lehet csak kitölteni. A halva született egyedek ne kerüljenek számbavételre.

Tömeggyarapodás: A tárgyévben az adott állatcsoportra ráhizlalt élősúlyt jelenti. Értéke automatikusan számítható ki a többi naturális adat alapján.

Átminősítés (+): Átminősítés a készletnyilvántartás táblázat egy másik kategóriájából történhet az *1. táblázatban* megadottak szerint. Az átminősítés minden belső mozgást (korosbítás, hízóba állítás, növendékből tenyészállattá nyilvánítás) tartalmaz. Értékét darabban és kilogrammban kell megadni.

Átminősítés (-): Átminősítés a készletnyilvántartás táblázat egy másik kategóriájába történhet az *1. táblázatban* megadottak szerint. Az átminősítés minden belső mozgást (korosbítás, hízóba állítás, növendékből tenyészállattá nyilvánítás) tartalmaz. Értékét darabban és kilogrammban kell megadni.

Értékesítés: Az értékesítés nettó árbevételéhez tartozó értékesített mennyiséget kell megadni. Csak az élőállat értékesítése számít, a feldolgozott haszonállat már nem ebbe az oszlopba kerül. Értékét darabban és kilogrammban kell megadni.

Saját értékesítés nettó árbevétele: Az értékesített mennyiséghez tartozó értékesítés nettó árbevételét kell megadni. Az árbevételét forintban kell megadni (nem ezer forintban!), a termelő bizonylatai alapján.

Üzemi belső felhasználás: A saját termelésű készletekből a tárgyév során üzemi ráfordításként történt felhasználás. Ide kell beírni az üzemen belüli tovább-feldolgozást. Ide tartozik például az, élelmiszeripari feldolgozás. Értékét darabban és kilogrammban kell megadni.

Elhullás: A tárgy év során elhullott állatok száma és súlya. Értékét darabban és kilogrammban kell megadni.

Saját fogyasztás: Az egyéni gazdaság tulajdonosának háztartásában elfogyasztott termékek mennyiségét (beleértve a falusi turizmus keretében történő felhasználást is). Ide kell számítani továbbá a munkavállalóknak természetbeni díjazásként (munkateljesítmény vagy más szolgáltatás, illetve termék ellenértékéért) rendelkezésre bocsátott terméket is. Értékét darabban és kilogrammban kell megadni.

Záró állomány az üzem tulajdonában lévő és bérhizlalt év végi (december 31-ei) állatállomány nagysága darabszámban, és ahol meg van jelölve kilogrammban kifejezve. Az állat darab számban megadott értékek automatikusan kiszámításra kerülnek a táblázat többi adata alapján.

Átlaglétszám: Az alábbi képlettel számítható ki, takarmányozási napokon etetett állatok összesített száma / 365 (szökőévben 366). Folyamatos termelés esetén a mezőgazdasági üzemben egy adott pillanatban meglévő állomány nagyságát reprezentálja. Az átlaglétszám nagyságára hatással van az is, hogy a termelés hossza az év mekkora hányadát fedi le. Ha például a 10 darabos hízósertésállományunkat 6 hónap után felszámoljuk, az adott évre vonatkozó átlagos állatlétszám 5 darab.

Elhullás típusa: Az elhullás oka. A következő elhullási típusok választhatóak ki: *technológiai, szállítási, betegség/járvány, technikai meghibásodás, kedvezőtlen időjárás, egyéb.*

Elhullás mértéke: Az elhullás százalékban kifejezett mértéke. Értéke automatikusan számítódik ki a többi naturális adat alapján.

Állatkategóriák (Az állat kategória megnevezések az egyes termelési fázisokat jelölik)

Borjú választásig (maximum 6 hónapos korig) = Borjúnevelés: A borjú megszületése és a választás közötti időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba csak az üzem saját szaporulata útján kerülhet állat és maximum 6 hónapos koráig tartózkodhat itt. Ezután a borjút korosbíthatják (borjú soron „*Átminősítés –*”, valamint üsző és/vagy hízóbika és/vagy tenyészbika soron „*Átminősítés +*” mező töltése), illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Üsző (ideértve a növendék üszőt, vemhes üszőt is) = Üszőnevelés: Az üszőborjú választása után kezdődő és az első ellésig vagy hizlalásba átminősítésig tartó időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba kerül a megvásárolt üszőborjú és az üzemben választott üszőborjú is. A fázis végén az üszőt tenyésztésbe vehetik vagy hizlalási céllal tarthatják tovább (üsző soron „*Átminősítés –*”, valamint tejelő tehén és/vagy húshasznú tehén és/vagy hízóüsző soron „*Átminősítés +*” mező töltése), illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Hízóüsző = Üszőhizlalás: Az üszőhizlalás állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba kerül a megvásárolt hízóüsző és az üzemben hizlalásra szánt üsző (üsző soron „*Átminősítés –*” és hízóüsző soron „*Átminősítés +*” mező töltése). A fázis végén a hízóüsző eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet, átminősítés másik kategóriába nem lehetséges.

Tejelő tehén = Tejelő tehéntartás: Az első elléstől a kiselejtezésig tartó időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. A krízisbiztosítási rendszerben ide tartoznak a tejelő fajtájú tehenek, illetve a kettőshasznosításúak közül azok, amelyeket fejnek. Ebbe a termelési fázisba kerülhet a megvásárolt tejelő tehén és az üzemben nevelt előhasi üsző rögtön az ellést követően (üsző soron „*Átminősítés –*” és tejelő tehén soron „*Átminősítés +*” mező töltése). A tartási idő végén a tehenet eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet, átminősítés másik kategóriába nem lehetséges.

Húshasznú (és egyéb nem fejt) tehén = Húshasznú tehéntartás: Az első elléstől a kiselejtezésig tartó időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. A krízisbiztosítási rendszerben ide tartoznak a húshasznosítású tehenek, illetve a kettőshasznosításúak közül azok, amelyeket nem fejnek. Ebbe a termelési fázisba kerülhet a megvásárolt húshasznú tehén és az üzemben nevelt előhasi üsző rögtön az ellést követően (üsző soron „*Átminősítés –*” és húshasznú tehén soron „*Átminősítés +*” mező töltése). A tartási idő végén a tehenet eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet, átminősítés másik kategóriába nem lehetséges.

Hízóbika (ideértve a növendék bikát is) = Bikahizlalás: A bikaborjú választás utáni és a vágása közötti időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba kerülhet a megvásárolt bikaborjú és az üzemben választott bikaborjú. Ebből a kategóriából lehetséges a tenyésztésbe vétel is (ha a termelő úgy dönt), tehát átminősítés lehetséges a tenyészbika kategóriába (hízóbika soron „*Átminősítés –*” és tenyészbika soron „*Átminősítés +*” mező töltése). Ha ez nem történik meg, akkor ebből a kategóriából

eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet. az állat.

Tenyészbika= Tenyészbikatartás: A választás utáni, tenyésztésbe vett bikaborjú/hízóbika és a tenyészbika selejtezése közötti időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Így ezen a soron kell kimutatni a (hizlálásra nem szánt) növendékbikákat és a kifejlett tenyészbikákat is. E kategóriába állományvásárlás útján, és az üzemben születettek tenyésztésbe vétele folytán kerülhet az állat (borjú és/vagy hízóbika soron „*Átminősítés –*” és tenyészbika soron „*Átminősítés +*” mező töltése). A tartási idő végén a tenyészbikát eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet, átminősítés másik kategóriába nem lehetséges.

Malac választásig = Malacnevelés: A malac megszületése és a választás közötti időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba csak az üzem saját szaporulata útján kerülhet állat és maximum 25 kilogrammos súlyig nyilvántartható itt. Ezután a malacot korosbíthatják (malac soron „*Átminősítés –*”, valamint hízósértés és/vagy tenyészkoça-süldő és/vagy tenyészkan-süldő soron „*Átminősítés +*” mező töltése), illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Hízósértés (ideértve a süldőt is) = Sertéshizlálás: A malac választása és a hízósértés levágása közötti időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba kerülhet a hizlálási céllal megvásárolt malac és az üzemben választott malac. A termelőnek meg van a lehetősége, hogy a hízók közül vegyen tenyésztésbe állatot, tehát átminősítés is lehetséges (hízósértés soron „*Átminősítés –*”, valamint anyakoca és/vagy tenyészkan soron „*Átminősítés +*” mező töltése), illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Tenyészkoça-süldő = Tenyészkoça-süldőnevelés: Tenyészállat nevelési céllal tartott nőivarú növendék állatok állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. A tenyésztési céllal megvett, vagy üzemen belül átminősített malac (tenyészkoça-süldő soron „*Átminősítés +*” és malac soron „*Átminősítés –*” mező töltése), illetve vásárolt tenyészkoça-süldő kerül ebbe a kategóriába és egészen az első ellésig (miután átminősítésre kerül; tenyészkoça-süldő soron „*Átminősítés –*” és anyakoca soron „*Átminősítés +*” mező töltése) itt marad, ha időközben nem kerül eladásra, üzemen belül feldolgozásra vagy felhasználásra, valamint saját fogyasztásra.

Tenyészkan-süldő = Tenyészkan-süldőnevelés: Tenyészállat nevelési céllal tartott hímivarú növendék állatok állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. A tenyésztési céllal megvett vagy üzemen belül átminősített malac (tenyészkan-süldő soron „*Átminősítés +*” és malac soron „*Átminősítés –*” mező töltése), illetve a vásárolt tenyészkan-süldő kerül ebbe a kategóriába és egészen a tenyésztésbe vételig (mikor átminősítésre kerül; tenyészkan-süldő soron „*Átminősítés –*” és tenyészkan soron „*Átminősítés +*” mező töltése) itt marad, ha időközben nem kerül eladásra, üzemen belül feldolgozásra vagy felhasználásra, valamint saját fogyasztásra.

Anyakoca = Anyakocatartás: Az első elléstől a kisejtezésig tartó időszak állományváltásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba kerülhet a megvásárolt anyakoca és az üzemben nevelt előhasi koca rögtön az ellést követően (tenyészkoça-süldő és/vagy hízósértés soron „*Átminősítés –*” és anyakoca soron „*Átminősítés +*” mező töltése). A tartási

idő végén a kocát eladhatják, felhasználhatják vagy saját fogyasztásra kerülhet, átminősítés másik kategóriába nem lehetséges.

Tenyészkan = Tenyészkantartás: A bűgátásra használt tenyészkan vagy már használható kanok állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. A vásárolt tenyészkan vagy az üzemen belül tenyésztésbe vett sertés kerül ebbe a kategóriába (tenyészkan-süldő és/vagy hízósertés soron „Átminősítés –” és tenyészkan soron „Átminősítés +” mező töltése). A tartási idő végén a tenyészkant eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet, átminősítés másik kategóriába nem lehetséges.

Bárány választásig (maximum 6 hónapos korig)= Báránynevelés: A bárány megszületése és a választás közötti időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba csak az üzem saját szaporulata útján kerülhet állat és maximum 6 hónapos koráig tartózkodhat itt. Ezután a bárányt korosbíthatják (bárány soron „Átminősítés –” és növendék juh soron „Átminősítés +” mező töltése), illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Növendék juh = Növendék juhnevelés: A bárány választása után kezdődő és az első ellésig vagy a hímivarú állat tenyésztésbe vételéig tartó időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Ebbe a termelési fázisba kerül a megvásárolt növendék juh és az üzemen választott (vagy 6 hónapot elért) bárány (bárány soron „Átminősítés –” és növendék juh soron „Átminősítés +” mező töltése). A fázis végén a növendéket tenyésztésbe vehetik (növendék juh soron „Átminősítés –” és anyajuh és/vagy tenyészkos soron „Átminősítés +” mező töltése), illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Anyajuh = Anyajuhtartás: A már legalább egyszer leellett nőivarú tenyészállatok állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Az első elléstől a selejtezésig tartó időszak. Anyajuh vásárlásával, valamint a növendék juh első ellésével kerül ebbe a fázisba a jószág. Selejtezés során az anyajuh átminősíthető az egyéb juhok közé, illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Tenyészkos = Tenyészkostartás: Kifejlett tenyésztési céllal tartott (általában 3 éves korban tenyészéretté váló) hímivarú juhok állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Tenyészkos vásárlásával, valamint a hímivarú növendék juh tenyésztésbe vételével kerül erre a fázisra a jószág. Selejtezés során a tenyészkos átminősíthető az egyéb juhok közé, illetve eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet.

Egyéb juh: A selejt anyajuhok és tenyészkosok állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide (anyajuh és/vagy tenyészkos soron „Átminősítés –” és egyéb juh soron „Átminősítés +” mező töltése).

Naposbaromfi (csirke / kacs / pulyka / liba) = Baromfikeltetés: Csak a keltetés folyamán előállított naposbaromfik állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. A keltett naposbaromfik továbbtarthatók az üzemen belül hizlalási és növendék jérce-nevelési céllal is (naposbaromfi soron „Átminősítés –”, valamint növendék jérce és/vagy hízócsirke soron „Átminősítés +” mező töltése), illetve eladhatják üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják.

Növendék jérce (csirke / kacska / pulyka / liba) = Növendék jércetartás: A növendék jérce tartása a naposbaromfi kortól a tenyésztésbe vételig vagy a tojástermelés megkezdéséig tart és ezen termelési időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Tenyésztési vagy étkezési tojástermelés céllal vásárolt és az üzemben keltett naposbaromfi átminősítéssel kerülhet be ebbe a fázisba. Melynek végén tenyésztyúkká vagy tojótyúkká minősíthető át a jérce (növendék jérce soron „Átminősítés –”, valamint tenyésztyúk és/vagy tojótyúk soron „Átminősítés +” mező töltése), ha időközben nem kerül eladásra, üzemen belül feldolgozásra vagy felhasználásra, valamint saját fogyasztásra. Az adatrögzítésre kialakított felületen az átlaglétsszámnál csak a tojótyúknak nevelt jérce átlaglétsszámát szükséges megadni, minden más adat esetében a teljes állományra (tenyésztyúkra és tojótyúkra) vonatkozó adatot kell rögzíteni.

Hízócsirke (csirke / kacska / pulyka / liba) = Baromfihízlalás: A naposbaromfi beállítása (vásárlása) és a csirke levágása közötti időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Az állat üzemen belül feldolgozásra vagy felhasználásra, valamint saját fogyasztásra is kerülhet. Ebből a csoportból átminősítés nem lehetséges.

Tenyésztyúk (tojó és hústípus – nem étkezési tojástermelés + hímivar) / Tenyészkacska (tojó és hímivar) / Tenyészpulyka (tojó és hímivar) / Tenyészliba (tojó és hímivar) = Tenyészbaromfitartás: A tenyészbaromfitartásra kerülő állatok tartásának célja a tenyésztojás/keltetőtojás-termelés. Ezen termelési időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Tenyészbaromfi vásárlással vagy növendék jérce átminősítésével kerülhet állat ebbe a fázisba. A tartási időszak végén a baromfit eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet. Ebből a csoportból átminősítés nem lehetséges.

Tojótyúk = Tojótyúktartás: A tojótyúk-tartásra kerülő állatok tartásának célja az étkezési tojástermelés. Ezen termelési időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide. Tojótyúk vásárlással vagy növendék jérce átminősítésével kerülhet állat ebbe a fázisba. A tartási időszak végén a baromfit eladhatják, üzemen belül feldolgozhatják vagy felhasználhatják, valamint saját fogyasztásra kerülhet. Ebből a csoportból átminősítés nem lehetséges.

Anyanyúl = Anyanyúltartás: A már fedezettett, vemhes vagy fiatal nőivarú tenyész nyúl tartását jelenti. Ezen termelési időszak állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide.

Egyéb nyúl = Egyéb nyúltartás: Ebbe a kategóriába kerül a tenyészbak és a hízónyúl. Ezen állatok termelési időszakának állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide.

Anyakecske = Anyakecsketartás: Ebbe a kategóriába kerül a kifejlett nőivarú, fiatal kecske. Ezen állatok termelési időszakának állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide.

Egyéb kecske = Egyéb kecsketartás: Ebbe a kategóriába tartozik a gida, a gödölye, a növendék kecske és a tenyészbak. Ezen állatok termelési időszakának állományváltozásával kapcsolatos adatok tartoznak ide.

Az állatkategóriák közötti átminősítési lehetőségeket a krízisbiztosítási rendszerben az 1. táblázat szemlélteti.

1. táblázat: Állatkategóriák közötti átminősítés

Szarvasmarha		Átminősítés (+)						
		Borjú választásig (maximum 6 hónapos korig)	Üsző (ideértve a növendék üszőt, vemhes üszőt is)	Hízóüsző	Tejelő tehén	Húshasznú (és egyéb nem fejt) tehén	Hízóbika (ideértve a növendék bikát is)	Tenyészbika
Átminősítés (-)	Borjú választásig (maximum 6 hónapos korig)		X				X	X
	Üsző (ideértve a növendék üszőt, vemhes üszőt is)			X	X	X		
	Hízóüsző							
	Tejelő tehén							
	Húshasznú (és egyéb nem fejt) tehén							
	Hízóbika (ideértve a növendék bikát is)							X
	Tenyészbika							
Sertés		Átminősítés (+)						
		Malac választásig	Hízósertés (ideértve a süldőt is)	Tenyészkoca-süldő	Anyakoca	Tenyészkanc-süldő	Tenyészkanc	
Átminősítés (-)	Malac választásig		X	X		X		
	Hízósertés (ideértve a süldőt is)				X		X	
	Tenyészkoca-süldő				X			
	Anyakoca							
	Tenyészkanc-süldő						X	
	Tenyészkanc							
Juh		Átminősítés (+)						
		Bárány választásig (maximum 6 hónapos korig)	Növendék juh	Anyajuh	Tenyészkos	Egyéb juh		
Átminősítés (-)	Bárány választásig (maximum 6 hónapos korig)		X					
	Növendék juh			X	X			
	Anyajuh					X		
	Tenyészkos					X		
	Egyéb juh							

Tyúk		Átminősítés (+)				
		Naposbaromfi (csirke)	Növendék jérce (csirke)	Hízócsirke	Tenyésztyúk (tojó és hústípus - nem étkezési tojástermelés + hímivar)	Tojótyúk
Átminősítés (-)	Naposbaromfi (csirke)		X	X		
	Növendék jérce (csirke)				X	X
	Hízócsirke					
	Tenyésztyúk (tojó és hústípus - nem étkezési tojástermelés + hímivar)					
	Tojótyúk					
Kacsa		Átminősítés (+)				
		Naposbaromfi (kacsa)	Növendék jérce (kacsa)	Hízókacsa	Tenyészka-csa (tojó és hímivar)	
Átminősítés (-)	Naposbaromfi (kacsa)		X	X		
	Növendék jérce (kacsa)				X	
	Hízókacsa					
	Tenyészka-csa (tojó és hímivar)					
Pulyka		Átminősítés (+)				
		Naposbaromfi (pulyka)	Növendék jérce (pulyka)	Hízópulyka	Tenyészpulyka (tojó és hímivar)	
Átminősítés (-)	Naposbaromfi (pulyka)		X	X		
	Növendék jérce (pulyka)				X	
	Hízópulyka					
	Tenyészpulyka (tojó és hímivar)					
Liba		Átminősítés (+)				
		Naposbaromfi (liba)	Növendék jérce (liba)	Hízóliba	Tenyészliba (tojó és hímivar)	
Átminősítés (-)	Naposbaromfi (liba)		X	X		
	Növendék jérce (liba)				X	
	Hízóliba					
	Tenyészliba (tojó és hímivar)					

Nyúl		Átminősítés (+)	
		Anyanyúl	Egyéb nyúl (ideértve a tenyészbakot, hízőnyulat is)
Átminősítés (-)	Anyanyúl		
	Egyéb nyúl (ideértve a tenyészbakot, hízőnyulat is)	X	
Kecske		Átminősítés (+)	
		Anyakecske	Egyéb kecske (ideértve a gidát, gödölyét, növendék kecskét, tenyészbakot is)
Átminősítés (-)	Anyakecske		
	Egyéb kecske (ideértve a gidát, gödölyét, növendék kecskét, tenyészbakot is)	X	

Forrás: AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Kft., 2022.

3.4. Állati termék készletnyilvántartása

Az állati termék készletnyilvántartás a mezőgazdasági jövedelem és annak csökkenésének kiszámításához elengedhetetlenül szükséges adatokat tartalmazza. Az alábbiakban részletezett tételek az MKBR-ben alkalmazott állati termék készletnyilvántartás szerkezete alapján kerültek felosztásra, kiegészítve az állati termékek kapcsán megadni szükséges adatokkal. *(Kizárólag csak a saját előállítású termékhez kapcsolódó adatok megadása lehetséges!)*

Nyitókészlet: A mezőgazdasági üzem által előállított állati termékek mennyisége január elsején. Kizárólag a saját termék mennyisége tüntethető fel, a továbbértékesítésre vagy takarmányozásra vásárolt mennyiséget nem szabad szerepeltetni. Az értéket egész számban kifejezve, a jelölt mértékegységben (liter, kilogramm, darab) kell megadni.

Termelés: A tárgyévben megtermelt termék mennyisége. A termelésbe a felitatott tej mennyisége is beleszámít, amelynek mennyiségét becsülni szükséges (ebben az esetben az Üzemi belső felhasználás és az Üzemi belső felhasználás takarmányozásra oszlopok is töltendőek). Termelt mennyiség csak akkor írható be, amennyiben az adott állati terméknek megfelelő állat található az üzemben. Például, ha bejelentésre kerül termelt tehéntej, akkor a tejelő tehen átlaglétszámot is meg kell adnia a csatlakozóknak. Az értéket egész számban kifejezve, a jelölt mértékegységben (liter, kilogramm, darab) kell megadni. Az állatállomány és állati termékek közötti kapcsolatot az 2. táblázat szemlélteti.

2. táblázat: Az állatállomány és állati termékek közötti kapcsolatot

	Tehén- tej	Gyapjú	Juhtej	Étkezési tyúktojás	Tenyész- tojás (csirke)	Tenyész- tojás (kacsa)	Tenyész- tojás (pulyka)	Tenyész- tojás (liba)	Toll	Kecskefej	Méz és méhészeti termékek
Tejelő tehén	X										
Növendék juh		X									
Anyajuh		X	X								
Tenyészkos		X									
Egyéb juh		X									
Növendék jérce (csirke)									X		
Hízócsirke									X		
Tenyészttyúk (tojó és hústípus - nem étke- zési tojástermelés + hímivar)					X				X		
Tojótyúk				X					X		
Növendék jérce (ka- csa)									X		
Hízókacsa									X		
Tenyészkacsa (tojó és hímivar)						X			X		
Növendék jérce (pulyka)									X		
Hízópulyka									X		
Tenyészpulyka (tojó és hímivar)							X		X		
Növendék jérce (liba)									X		
Hízóliba									X		
Tenyészliba (tojó és hímivar)								X	X		
Anyakecske										X	
Méhcsaládok											X

Forrás: AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Kft., 2022.

Értékesítés sajátból: A saját értékesítés nettó árbevételéhez tartozó saját előállítású értékesített mennyiséget kell megadni, vagyis csak az üzemen előállított állati termékhez kapcsolódó értékesítést szabad feltüntetni. Amennyiben a termék feldolgozásra került, arra vonatkozóan ne jelenjen meg értékesített mennyiség. Az értéket egész számban kifejezve, a jelölt mértékegységben (liter, kilogramm, darab) kell megadni.

Saját értékesítés nettó árbevétele: A saját előállítású állati termék értékesített mennyiséghez tartozó értékesítés nettó árbevételét kell megadni. Az árbevételét forintban kell megadni (nem ezer forintban!), a termelő bizonylatai alapján.

Üzemi belső felhasználás: A saját termelésű készletekből a tárgyév során üzemi ráfordításként történt felhasználás. Ide kell beírni az üzemen belüli tovább-feldolgozást. Ide tartozik például a keltetés, a takarmányozás, az élelmiszeripari feldolgozás. Az értéket egész számban kifejezve, a jelölt mértékegységben (liter, kilogramm, darab) kell megadni.

Üzemi belső felhasználás (takarmányozás): Az üzemi belső felhasználáson belül a takarmányozásra került mennyiség. Az értéket egész számban kifejezve, a jelölt mértékegységben (liter, kilogramm, darab) kell megadni.

Veszteség: Kizárólag a tárolási veszteség mennyiségét kell megbecsülni. A mennyiségi adat ez esetben is csak az üzemben megtermelt termény mennyiségére vonatkozhat. Az értéket egész számban kifejezve, a jelölt mértékegységben (liter, kilogramm, darab) kell megadni.

Saját fogyasztás: Az egyéni gazdaság tulajdonosának háztartásában elfogyasztott termékek mennyiségét (beleértve a falusi turizmus keretében történő felhasználást is). Ide kell számítani továbbá a munkavállalóknak természetbeni díjazásként (munkateljesítmény vagy más szolgáltatás, illetve termék ellenértékeként) rendelkezésre bocsátott terméket is. Az értéket egész számban kifejezve, a jelölt mértékegységben (liter, kilogramm, darab) kell megadni.

Zárókészlet: A mezőgazdasági üzem által termelt – és nem értékesített, fel nem használt – termék mennyisége december 31-én. Az oszlop értékei automatikusan kalkulálódnak, a termelőnek nem kell kitöltenie. Az itt szereplő adatnak meg kell egyeznie a következő év nyitókészletének mennyiségével.

4. „C” módszerrel kapcsolatos adatszolgáltatás

Valamennyi egyszeres könyvvitelt vezető számára választható a krízisbiztosítási rendszer „C” módszer szerinti jövedelem-kimutatása. **Azon termelők számára, akik csak bevételi nyilvántartásra kötelezettek vagy költségeikről csak részben állnak rendelkezésükre bizonylatok kizárólag a „C” módszer választható. Ez azt jelenti, hogy az átalányadózó egyéni vállalkozóknak, a korábban költségátalányt alkalmazó tételes költségelszámoló őstermelőknek és az átalányadózó őstermelőknek mindenképpen a „C” módszert kell választaniuk, a vállalkozói jövedelem szerint adózó egyéni vállalkozók és a tételes költségelszámoló őstermelők pedig választásuk szerint élhetnek ezzel a lehetőséggel.**

Azon őstermelők, akik a 2019 és 2020-as referencia évekre vonatkozóan nemleges nyilatkozatot tettek a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 78/A. § (4) bekezdése alapján, azok nem léphetnek be a MKBR-be egyik módszer alkalmazásával sem.

4.1. Jövedelem-kimutatás

A „C” módszer esetében az MKBR-ben alkalmazott jövedelem-kimutatás a csatlakozó ügyfél által vezetett és az elektronikus űrlapkitöltő felületen benyújtott egyszeres könyvvitel szabályai szerint nyilvántartott bevételi adatok, naturális adatok (4.2., 4.3. és 4.4. fejezet) és a mezőgazdasági támogatási adatok alapján kerül kitöltésre. Így ezen fejezetrész az MKBR-ben elszámolható, illetve nem elszámolható jövedelem tételeket rendszerezi az MKBR-ben alkalmazott jövedelem-kimutatás szerkezete alapján, valamint a készletnyilvántartások és a jövedelem-kimutatás kapcsolatát írja le. A „C” módszer jövedelem-kimutatás táblázatában csak az egyéb mezőgazdasági termelőtevékenységhez kapcsolódó bevételre vonatkozóan kell a csatlakozóknak információt megadni. Az útmutatóban nem szereplő részek esetén a mindenkor hatályos számviteli törvényt kell alkalmazni!

Az értékeket minden esetben forintban kifejezve és kerekítés nélkül kell megadni (tehát nem „ezer forintra” kerekítve).

1. Mezőgazdasági termékek értékesítésének nettó árbevétele:

A csatlakozóknak a mezőgazdasági termékek értékesítésének nettó árbevételét termékszinten kell megadni, amit a készletnyilvántartás táblákban tudnak megtenni (4.2., 4.3., 4.4. fejezet). Fontos, hogy valamennyi termék esetében csak akkor legyen megadva árbevétel, ha az feldolgozatlan formában került értékesítésre. Ha például a diót pucolva értékesítették, vagy a fűszerpaprikát őrölten, akkor ne töltsék ki az értékesítés nettó árbevételére vonatkozó adathelyeket (mennyiség és ár). Ilyen feldolgozott termékeket az üzemi belső felhasználás mezőben szükséges feltüntetni. Az elektronikus űrlapkitöltő felületen az így megadott adatok alapján automatikusan kiszámításra kerül a mezőgazdasági termékek értékesítésének nettó árbevétele a jövedelem-kimutatás táblában.

Mezőgazdasági termékek értékesítésének nettó árbevétel adatok **elszámolható és nem elszámolható bevételeket** a tájékoztató 2.1. *Jövedelem-kimutatás az „A” módszer esetén* pontja tartalmazza.

2. Saját termelésű mezőgazdasági készletek (növénymérleg, állatmérleg) állományváltozása

A saját termelésű mezőgazdasági készletek állományváltozása (a tárgyévben előállított vagy megtermelt, de nem értékesített mezőgazdasági termékek értéke) a termelő által beküldött

készletnyilvántartási és naturális adatok (4.2., 4.3., 4.4. fejezet) alapján a Kincstár rendszerében a kérelem benyújtását követően automatikusan kiszámításra kerül. A gazdálkodónak ezeket az adatokat nem kell kitöltenie.

A „C” módszert alkalmazók esetében nem csak az értékesített termékek értéke lesz elszámolva a mezőgazdasági bevételek között, hanem azon termékek mennyisége is értékelve lesz, amelyek a tárgyévben felhasználásra kerültek az üzemen belül vagy a tárgyévet követően kerültek értékesítésre, illetve felhasználásra. Kivételt képez ez alól a termelt mennyiség azon hányada, amely üzemen belüli felhasználási célja egy másik mezőgazdasági termék előállítását szolgálta. Például a takarmányozási célra felhasznált búza vagy a továbbhizlalásra átminősített malac mennyisége nem lesz értékelve (bevétel ebben az esetben csak a felhizlalt sertés után keletkezik), viszont a pucolva értékesített dió vagy az örölte eladott fűszerpaprika értéke ezen a soron kerül majd kimutatásra (a készletnyilvántartás táblák Üzemi belső felhasználás mezőinek adatai alapján). A nem értékesített, de a fentiek szerint figyelembe veendő termékmennyiséget az AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Kft. által megadott referencia árak segítségével értékeli a Kincstár.

3. Egyéb mezőgazdasági bevételek (3.1.+3.2.+3.3.+3.4.-3.4.1+3.5.)

❖ Elszámolható:

3.1. Kárenyhítő juttatás. (*Káreseményekkel kapcsolatban állami költségvetésből fizetett vagy visszaigazolt bevételek. Azon kártérítések kerülnek ide, melyeket az állam fizet valamilyen biztosítási díj ellenében, vagy alapba történő befizetés következtében kár esetén.*)

3.2. Káreseményekkel kapcsolatban biztosítótól kapott bevételek. (*Káreseményekkel kapcsolatban, nem államtól kapott vagy visszaigazolt bevételek, például vadkár.*)

3.3. Krízisbiztosítási kompenzáció.

3.4. Kapott támogatások: (*Visszafizetési kötelezettség nélküli támogatások. A krízisbiztosítási kompenzáció külön soron kerül elszámolásra /lásd:3.3/. A mezőgazdasági tevékenységgel összefüggésben kapott támogatások összegét az egyszeres könyvelést vezető mezőgazdasági termelő esetében is eredményszemléletben kell figyelembe venni. Lásd: 68/2020 (XII. 23.) AM rendelet 6. § (3) bekezdése.*)

Ezen belül elszámolható:

- *Bevételt növelő, illetve a termelési költségeket csökkentő közvetlen termelői támogatás.*
- *Állami költségvetésből fizetett kártérítéssel kapcsolatos támogatás. (Ide kerülnek a jogszabály alapján kapott kártérítéses támogatások Pl.: aszálykár, fagykár.)*
- *Támogatások helyesbítése az előző évekkal kapcsolatban. (A korábbi év(ek)re igényelt és a ténylegesen megkapott támogatások közötti eltérés. Az eltérést az előjel figyelembevételével kell megállapítani!)*

3.4.1. Ebből: Beruházási támogatás.

3.5. Egyéb mezőgazdasági termelőtevékenységhez kapcsolódó bevétel. (*Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök bevételén belül az értékesített tenyészállatok értéke. Kapott kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, kártérítések.*)

❖ Nem elszámolható:

- Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök bevétele *(kivétel, elszámolható: értékesített tenyészállatok értéke).*
- Céltartalék felhasználása.
- Visszaírt értékvesztés, terven felüli értékcsökkenés.
- Kapott kompenzációs felár. *(Különleges jogállású mezőgazdasági termelő által a felvásárlási áron túlmenően kapott kompenzációs felár is ide tartozik. Az ÁFA általános szabályai szerint történő adózás esetén ezt a sort üresen kell hagyni.)*
- Földterület bérbeadásából származó bevételek.
- Beruházási támogatások kivezetése. *(A beruházási támogatások kivezetése értékcsökkenés-arányosan a számviteli törvény alapján.)*
- Ingatlan bérbeadásból származó bevételek.
- Az eddigiekben nem említett egyéb bevételek. *(Például: konyhakerti termékek értékesítéséből.)*

4. Mezőgazdasági termelőtevékenységhez kapcsolódó összes bevétel (számított; 1. ± 2. + 3.)

5. Mezőgazdasági alaptevékenységhez kapcsolódó összes költség (A „C” módszer sajátossága, hogy a mezőgazdasági alaptevékenységhez kapcsolódó összes költséget az AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Kft. számolja ki, a termelő által megadott naturális adatok és referencia értékek alapján.) A termelőnek a Jövedelem táblában ezen a soron nem kell megadnia adatokat.

Mezőgazdasági jövedelem (számított; 4. – 5.)**4.2. Hasznosított területadatok és növénytermesztés készletnyilvántartása**

A hasznosított területadatokkal és a növénytermesztés készletnyilvántartásával kapcsolatos meghatározásokat a „3.2 Hasznosított területadatok és növénytermesztés készletnyilvántartása” fejezetnél, az útmutató 21. oldalán találhatja meg.

4.3. Éves átlagos állatállomány és állattenyésztés készletnyilvántartása

Az éves átlagos állatállománnyal és az állattenyésztés készletnyilvántartásával kapcsolatos meghatározásokat a „3.3 Éves átlagos állatállomány és állattenyésztés készletnyilvántartása” fejezetnél, az útmutató 23. oldalán találhatja meg.

4.4. Állati termék készletnyilvántartása

Az „éves átlagos állatállománnyal és az állattenyésztés készletnyilvántartásával kapcsolatos meghatározásokat a „3.4 Állati termék készletnyilvántartása” fejezetnél, az útmutató 31. oldalán találhatja meg.